

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dvx Spiritvalis

Puente, Luis de la

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.Xiii.

Cap. XIV. De lectione & Meditatione in libro Iesu Christi Crucifixi, & octo præstantissimis proprietatibus diuini amoris vnitiuiquæ in eo per luxerunt.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48784](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48784)

quatuor harum pœnalitatum : vt exerceantur
 illis ab iniriõ vsq; ad finem vitæ : ipsi verò
 magna alacritate easdem amplectuntur eius
 amore, qui prius eas induerat. Beati qui felicē
 adeo lortem acceperunt, quæ illis *cecidit in*
præclaris. Nam et si viles sint in oculis mun- r Psal. 13. 6.
 di, prætio sã tamen sunt & præclaræ in oculis
 Christi : propterea enim illas ipse induit. O
 Redemptor dulcissime, in cuius manibus for-
 tesmeæ, nullas volo meliores quam tuas imi-
 tari pœnalitates, quas suscepisti ; & virtutes,
 quas in eis exercuisti: certus sum enim, si hanc
vissem habuero, me non excludendum à Nu- s Matt. 22. 11
 tuis; sed admittendum ad eas, vt regnem gau-
 deamq; tecum in æternum, Amen.

CAPVT XIV.

DE LECTIÖNE ET MEDITA-
 tione in libro Iesu Christi crucifixi, &
 isto præstantissimis proprietatibus di-
 uini amoris vnitui, qua in eo e-
 luxerunt.

LIBER compendioissimus, maxi-
 mē sublimis, & efficax ad mysti-
 cam Spiritus scientiam, est Iesus
 Christus crucifixus, apertus, & ex-
 tensus in cruce ; vt legi possit ac
 intelligi ab omnibus, qui ad id oculos habent,
 quod aperte nobis significauit S. ille Apostol⁹,

Dax. Spirit. Tract. II.

Xx

qui

DUX SPIRITUS
S. DE PONTI

a 1. Cor. 2. 2.

qui est raptus ad tertium cælum, viderit arcana Dei, volens tñ cū hominibus loqui, dixit mihi *hunc crucifixum* quasi diceret: omnia arcana, quæ mihi fuerunt reuelata, comprehenduntur in Christo Iesu crucifixo: & cognouit quod in abbreviato hoc diuino libretto continetur, nihil super est illi sciendum, nisi perfectè sapiens. Quamobrem quicquid cogito, quicquid prædico, & scribo, non aliud est, quam Christus crucifixus. Hic esse debet liber, in quo semper studeatis, cogitatis, accedite mini: de eo vobis est loquendum, agendumq; de eo est vobis glorandum; quodcumque in eo videritis, imitandum; ille (sicut ait Iob)

b Iob 41. 36.

b circundandus quasi corona capiti vestro, & pronuntianda per singulos vestros gressus, & operum vestrorum exercitia, virtutes quæ in eo sunt scriptæ, & quasi principi Regique cælesti offerendus, tanquam titulus & causa, ob quam suis vos gratijs & misericordijs repleat. Nihil minus excusare se potest ab huius libri lectione. Nam (vt ait S. Laurent. Iustinianus) sapientia & simplices multa in eo habent, quæ legere possunt, capacitati suæ accommodata. Simples aspiciendo quod est *exterius scriptum*; sapientes penetrando ad id quod *intus est scriptum*; exterius scriptus est literis horrendorum dolorum & cruciatuum; intus literis insignium gratiarum ac virtutum: exterius scriptus est manu carnificum & satellitum; intus digito ipsius Dei, qui suis donis illū repleuit. Flagellat

suora e. 9. ex
S. Grega lib.
20. Mor. e. 14
Li. de triumpho
Christi. e. 20.
c. Apoc. 5. 1.
c. Ezech. 2. 9

tionæ, & clavi instrumenta fuerunt literarum, & exteriorius apparent; sed facultates & virtutes sanctissimæ eius animæ fuerunt instrumenta heroicarum literarum, quæ interiorius elucet: & ut dixit Ezechiel propheta; in eorum præcipue sunt scripta *lamentationes carmen* & v. in eo enim manifestantur efficacissima motiua ad nostra peccata deflenda; & ad ipsum Deum, ob immensa eius beneficia laudandum; ac denique ad horrenda eius supplicia pertimescenda.

d Ezech. 2.9.

§. I.

Praxis Meditationis ex his tribus motiuis.

PRIMUM ergo legendi sunt tibi planctus & lamentationes in hoc libro scriptæ: ut perpendas cruciatus, & dolores omnes saluatoris, tam interiores, qui in eius anima sunt scripti: quam exteriores, qui in corpore; ut exstentur tibi lærymæ, videnti, quæ absq; vlla culpa patitur innocentissimus hic agnus, qui venit, ut peccata mundi tolleret. Attende quo pacto hic Dominus, in horto Gethsemani, voluerit initium dare huic dolorum scripturæ, ipse scribente nõ alio calamo, quàm propria sua imaginatione, in qua ad viuum depinxit dolores oes, ignominias, atq; labores, qui ipsũ manebat, ita ut statim magna vehementiã, p̄duci cep̄erint affectus tristitiæ, timoris, & diu. p̄noris & agonie, adeo ut sanctissima eius anima transfigurata & transformata fuerit in dolorosã imaginẽ, q̄

DUX SPIRITUS
P. DE PONTI

erat habiturus in totius passionis decursu. Quod
verò hi characteres interni legi possent, voluit
eorum externa quædam indicia dare, erumpen-
tem scilicet per corporis poros sanguinem
sudorem, terribilem adeo, ac tremendam, ut
satis ostenderet immensam amaritudinem af-
flicti cordis, ex quo procedebat. Quod si sola
representatio, characterum describendorum
cum funeribus flagellis, spinis, & clavis
tutum sensum huic Domino attulit, ut sangui-
neas lacrymas per omnes corporis poros ex-
primeret, quem postea sensum eidem attulerint
isdem funes quibus delicata eius brachia con-
deliter ligabantur; flagella, quæ totum eius
dorsum sulcabant; spinæ, quæ cerebrum pe-
netrabant; & clavi, qui manus & pedes tra-
figebant? & quem sensum par est, ut efficiat
in corde tuo, horum omnium memoria? Quo-
modo poteris lamentationes huius libri lege-
re, quin lacrymarum fontes ex tuis oculis de-
mittas, flens cum flente, cuius fletus tu sis causa
præcipua.

2.

MULTO autem amplius hæc senties, si be-
nè perpendas, quid hi characteres significent.
Hæc inquam Domini tui vulnera & tormenta
omnia enim unà tibi significat culpæ gravita-
tem, ad cuius satisfactionem, terribilem adeo
pœnam destinavit; multitudinem & va-
rietatem nostrorum peccatorum, pro quorum
remedio tot tamque varios subijit cruciatus;
inventiones detestandas peccatorum
ingratorum ad quorum curationem direxit
in a. d.

invidita dolorum & contemptuum remedia. Legens itaque ac meditans, quid Saluator tuus, pro alienorum peccatorum satisfactione sit perpeffus, simul quoque intelliges penitentia ac mortificationis remedia, quæ debeas adhibere, vt te purges à peccatis proprijs, *Corona* spinarum capiti infixâ planctum significat, quem pro tuis superbijs facere; & constantiam, qua illas mortificare debeas. *Fel & acetum* te docent, quomodo vincas gulâ & helluationes tuas; totius corporis eius *nuditas*, est rerum omnium renunciatio; pedum manuumque *clavi* in cruce sicut carnis tuæ crucifixio cum vitijs & concupiscentijs tuis; *lancea*, quæ latus eius aperuit, te docet cor tuum aperire; vt culpas tuas confitearis: desque locum diuinis inspirationibus; fluens ex venis omnibus *sanguis*, monet te resistentiæ quæ peccato debeas adhibere, effundendo, si opus erit tuum sanguinem; vt illud non admittas sed repellas: Denique vt ait Sanctus Bernardus) consideratio tui remedij ostendit tibi magnitudinem tui periculi. Agnosce ô Christiane, quæta sint peccatorum vulnera, pro quibus fuit necesse, Dominum tuum tot pænis vulnerari, nisi illa lethalia fuissent, & quidem in æternum nunquam Dei filius tam crudelè mortem sustinisset, vt illis mederetur.

QVOD si hæc lectio nec dum te conuicerit, perge porro legendo minas & VAE in hoc libro scriptas: omnia .n. hæc vulnera, sunt characteres, qui significant suppliciorum atrocitatem,

Ser. 3. de Nativitate.

3.

tem, quæ diuina iustitia aduersus eos præparauit, qui perseverant in sua culpa. sicut idem Redemptor dixit filiabus Ierusalem: *asi in viridi ligno hæc faciunt, in arido quid fiet?* si huius mundi peccata, talia supplicia operantur in arbore viridi ac fructuosa, qualia efficiunt in sicco & inutili ligno? Hæc enim temporalia supplicia, quæ pro alienis peccatis ego subuenio, leue quoddam vestigium sunt æternorum, quæ vos manent propter peccata propria. In meis *spinis* legere licebit eas, quæ tuum spiritum horrendo remorsu pungent; in *strigibus* leges, quam tu sine ullo refrigerio sustineas, sicut auarus ille & epulo diues; in *castris* *rate* tuam æternam confusionem; in *clauis* meis vincula pedum ac manuum tuarum, ut tibi libertas adimatur; tum ad bona opera præstanda, tum ad tormenta pro malefactis fugienda; In *vulnere* mei *lateris* morsum leges venis æterni; in *mea tristitia*, *agonia*, & *desertione* cognosces hæc omnia, quæ tu patieris æterna, eò quod fructum capere neglexeris ex sanguine, quem pro te effudi: qui pro atramento est, quo lamentationes istæ omnium minæ quæ describuntur: qui ita mouet ad placentium salutarem, ut peccatores penitentes misericordiam consequatur; qui etiam ultionem petit contra rebelles, qui eius fructu vti nolunt.

4.

POSTQUAM hæc omnia legeris, incipe etiam CANTICA in eodem scripta legere, pendens innumera motiua, quæ in eo inueniuntur ad laudandum.

DUX SPIRITUS
S. DE PONTE

ad laudandum & glorificandum Deum, ob accepta prius, & in posterum accipienda beneficia quæ in ipso Christo crucifixo, ob oculos tibi proponuntur. omnia siquidem eius vulnera & afflictiones, sunt characteres, significantes infinitam Dei charitatem, misericordiam, ac liberalitatem; heroicam obedientiam, mansuetudinem, & patientiam Salvatoris; quantique faciat nostram salutem; valorem item & pretium inestimabile thesaurorum gratiæ & gloriæ ipsius. In corona spinea, licebit legere quid valeat corona æternæ beatitudinis; in siti & nuditate, quanti facere debeas saturitatem, quæ tibi promittitur ex viva aqua gratiæ, & pulcritudine, quæ datur tibi cum præclara veste charitatis; in pedum, manuum, laterisque; *vulneribus* leges: quam firmiter Deus te scriptum habeat in manibus suis & in corde suo impressum, ut secum te uniat amore perpetuo, si tu volueris iucundam communionem conservare. Et quoniam hic liber non solum est legendus, sed esse (ut ipse Ezechiel dicit) *comedendus* ac deorandus; aperi os tuum, & totum *comede* immittendo illum vique ad spiritum tuum & eumque per amorem uniendo, & te ipsum in eundem per imitationem transformando. Attende quod *in ore tuo* futurus sit *dulcis sicut mel*; sed *ventrem tuum* faciet *amarum*; quia dulce quiddam est ruminari & loqui de mysterijs in eo contentis; valde tamen est amarum, eadem re ipsa in tibi: sed perseveranti in eo libro comedendo, dulcedo Meditationis, reddet dulcem ipsam mortificationem

*h Ezech. 3. 1.
& Apoc. 10. 9.*

DUX SPIRITUS
P. DE PONTI

cationem & imitationem. O Saluator dulcissime, qui tantis tuis expensis scripsisti *lamentationes, carmen, & va* in tuo libro, doce me eo amoris Spiritu illa legere, quo tu scripsisti plangam ego ex amore peccata mea; timeam ex amore supplicia tua; laudem quoque te ex amore, ob tua beneficia; & ex eodem amore sperem suprema tua præmia; ut amando, & imitando quod in te lego, perueniam ad fruendum quod desidero.

Opusc. de incendio amoris par. 2. Apoc. 5. 1. liber iste, ait est vniuersalis rerum omnium notitia.

SUMMAM eorum, quæ diximus, collegit S. Bonaventura dicens: Christum D. N. passionem suam, aperuisse septem sigilla libri, quem S. Iohannes viderat obsignatum. aperuit .n. singuliter septem mysteria, quæ hominibus erant vel de occulta; sapientiam .s. & admirabilem Dei perfectionem, valorem spiritus hominis, vnitatem rerum huius mundi, atrocitatem inferni, iucunditatem paradisi, horrorem culpe, & virtutis præstantiam, ac propterea licebat dicere, Christum crucifixum esse refectionum omnium. Nam omnes deceptiones & errores, quibus homines circa septem illa patiuntur, in eo reteguntur, & tunc legeris, & vtiliter meditatus fueris, quod liber iste continet, cum septem prædictos fructus, aut eorum aliquos ex eo perciperis.

§. 2.

Quod amor similitudinem efficiat.

SED NECESSE nunc erit, magis in particulari explicare diuini, & vnitui amoris pro-

ris proprietates & excellentias, ad quas lectio & manducatio huius libri, qui est Christus crucifixus, nos inuitat. quique ex ipsa cruce plus operibus, quam verbis illud nobis cantorum inculcat: *a pone me vt signaculum supra cor tuum, vt signaculum super brachium tuum: quia fortis est, vt mors dilectio: dura, sicut infernus, amulatio lampades eius, lapides ignis atque flammarum: Aqua nuda non potuerunt extinguere charitatem: nec flumina obruent illam: si dederit homo omnem substantiam domus sua pro dilectione, quasi nihil despiciet eam* quibus verbis per similitudinem signaculi, mortis sepulturae, inferni, ignis, flammarum, aquarum, & fluminum, declarat nobis Spiritus S. perfecti amoris proprietates.

a Cant. 8. 6

HARVM prima est (vt superius dicere coepimus) efficere magnam similitudinem & conformitatem in rebus omnibus interius & exterius, cum ipso Domino, quem diligit: ponit enim illum vt signaculum super cor & brachium suum, sicut ipse est in cruce. Nam vbi magis ad viuum figuram ille accepit sigilli, quam in sua passione: cum eternus Pater per lictores & carnifices eum caelauit? sicut dixit per suum Prophetam *b ego calabo sculpturam eius: excauando scilicet in eo magnas fossas; infigendo in caput eius multas spinas; dorsum aperiendo multis flagellis; pedes eius & manus clauis; latus denique lancea perforando. c ponam eum* (ait per alium Prophetam) *quasi signaculum* in pulcherrimo annulo sculptrum:

Prima proprietates amoris. c. 12.

Pone me vt signaculum.

b Zach. 3. 9

c Agg. 2. 24.

RI

DUX SPIRITUS
P. DE PONTI

quia eum elegi, ut ipsius imaginem omnibus
meis electis imprimerem. Scimus sigillum &
rem sigillatam esse similia; & vnam eandem-
que figuram habere: quamuis hoc interit;
quod sigilli figura, sculpta sit in auro, aut ar-
gento, aut lapide aliquo pretioso; magnoque
artificio ac firmitate elaborata, quæ ut pluri-
mum effecta est arte cælatoria, extrahendo vi-
delicet partes aliquas ex ipso auro, donec fi-
gura formetur: at in re ipsa sigillata figura est
ceræ impressa, aut alteri alicui materię molli,
quæ facile deletur; nec semper aptè imprimitur,
curua, modò non satis benè expressa; nõ culpa
sigilli, sed applicantis illud malè, aut materię
durioris vicio. Hoc igitur modo Christo cru-
cifixo electi eius similes esse debent in virtute
quod æternus Pater d eos predestinauerit con-
formes fieri imaginis sibi sui. Sed hoc interest,
quod in Christo D.N. qua ratione & simul ho-
mo & Deus, omnes virtutes sint quasi in auro
aut lapide aliquo pretioso exactissimè ac soli-
dissimè ita cælatæ, ut nec diminui nec obfu-
scari aliquando possint. Et licet illas inie-
ceperit in hac perfectione, voluit nihilo-
minus, sacratissimum corpus suum cædari, ac
perforari, quod virtutum, quæ in eius anima
erant, pulchritudo manifestaretur, ut pulchre
dixit sanctus Bernardus: *patet, inquit, arcu-
num cordis perforamina corporis; quid in vul-
nera per viscera pateant: per ea enim manife-
statur firmitas & præstantia eius humilitatis,
patientię, & obedientię, & vscera clementię*

d Rom. 8. 29.

Serm. 61. in
Cant.

mile

miseri cordiæ, & charitatis: ex quibus omnibus simul conficitur perfectissima imago, quæ iustus est imprimenda. In quibus tamen imprimitur tanquam in cera, ex natura sua corruptibili, & quæ facile amittit figuram acceptam, nisi idem Dominus, qui impressit, eam conseruet. Sæpè verò eas virtutes accipiunt cum multis defectibus & imperfectionibus: non defectu ipsius sigilli: quia nihil magis desiderat ipse Christus, quam nos videre perfectos: sed culpa nostra, & parua dispositione. Nobis enim incumbit, applicare, cum ipsius auxilio signaculum illud super cor & brachiū nostrum: conando videlicet conformare nostras affectiones & actiones cum ijs, quas ipse habet. Sed ulterius adhuc nobis est progrediendum & conandum: vt solus ipse, & nullus alius spiritum nostrum possideat, tanquam vnicus dilectus & amor noster.

Nam propterea etiam nobis dicit: pone me vt signaculum. O dilecta anima mea, attende, quod quemadmodum cera, non potest simul duo diuersa sigilla accipere: alterum enim statim delebit alterum: ita fidelis & casta sponsa non debet habere duos amores sibi contrarios; sed totum suum amorem collocare in *v-*
nico suo viro & sponso Christo, eum diligendo ex toto corde suo, spiritu, anima, & viribus. Quemadmodum dilectionis præceptum præscribit. Caue itaque obsignes cor tuum & brachiū signaculo mundi, aut Antichristi; quæ est imago superbia, cupiditatis, & carnalitatatis; sed obfig-

Secunda proprietas amoris.

1. Cor. 13. 2.

obsigna signaculo vitæ meæ, quæ imago est humilitatis, paupertatis, & puritatis corporis & animi. Tu ipsa ponere me debes tanquam signaculum super cor & brachium tuum, ut me diligas sicut ego te; viuasque, sicut ego: mihiq; coniungaris, sicut ego cupio tecum esse cõiunctus. neque enim conseruare poteris meam figuram, nisi ego ad eam conseruandam tibi assistam.

NE autem negligas facere quod præcipio, coniungam minas & VAE canticis. volo enim scias: *dilectionem esse fortem. sicut mortem, duraq; sicut infernus, emulationem.* quasi diceret: cape hoc benè, quod irritata dilectio, sic fortis ac terribilis sicut ipsa mors: zelus verò & æmulatio dura, & quasi infernus ipse, inexorabilis: ita ut, si sponsa fidelitatem non seruet, quo magis eam prius amabat, eò amplius illam dedignetur, eo quod infidelis fuerit & ingrata; nullisque admissis precibus, vlciscetur hanc iniuriam, inferendo mortem & poenam æternam: ut sic, rebellis castigetur pro metis suæ rebellionis. O castarum animarû sponsæ, æquissimum est, ut tu solus sis vnictum signaculû earû nullo alio admissio, qui tibi aduersetur. Sed quomodo ego solus ponam te, ut signaculum super animam meam: siquidem opus hoc, tuum est potius, quam meum? Nam si meam est, id est propter auxilium tuum. pone te igitur, ut signaculum super cor meum: imprime integrè recteq; viam tuarum virtutum imaginem, deleta omninò execranda vitiorum

DUX SPIRITUS
P. DE PONTE

torum figura. Ego tibi cor meum offero, tanquam ceram mollem, aptam & promptam ad signaculum tuum suscipiendum; tu illud applica & fortiter preme, ut rectè solideque exprimat, etiam cum meo dolore ac labore. Si enim tanti tibi constitit fieri signaculum tuorum electorum; an multum est, quod aliquid illi patiat, ut obfignetur? Ex nunc dicam cum Apostolo, *f vt Deo viuam, Christo confixus sum cruci.* Christus crucifixus, meum erit signaculum, imago mortificationis, quã in se habet in corpore suo, portabo ego in meo: spina, quæ caput eius coronarunt, & meum coronabunt; clauis qui pedes & manus eius transfixerunt, meos quoque transigent: *g absu mihi gloriari nisi in cruce Domini nostri Iesu Christi: cuius amore uiuo tanquam cruci affixus: & stigmat a Domini Iesu in corpore meo porto: h carnem meam crucifigens cum vitijs & concupiscentijs eius.*

f Galat. 2. 19

g Gal. 6. 14. 17.

h Gal. 5. 14.

§. 3.

De mortificatione quam efficit amor.

HINC progredieris ad excellentem aliã proprietatem meditandã amoris diuini, ut sit solus in corde. quod scilicet fortis sit ut mors, vincens, mactans, destruensq; omnes affectiones sibi contrarias, aut ipsum impediens: siue sint vitiosæ, siue naturales, licet cum discrimine. Nam, quemadmodum mors occidit, omniaq; viuentia destruit, soluendo

Tertia proprietatis amoris.

Fortis est ut mors dilectio.

uendo connexionem, & colligationem, quæ anima & corpus coniunguntur, etiam si antiquissima sit, ita ut non sit in terra potestas, quæ illam possit impedire, aut intercipere, aliter tamen occidit viuentia, quæ ratione caret, quam rationem habentia. Nam in brutis cum animam à corpore separat, simul illam destruit, & conuertit in nihilum, ita ut nunquam possit ad vitam redire: at in hominibus non occidit animam, sed à carne separat, ut ipsa carni moriatur, anima verò viuatur; non tamen eum legibus tributisq; subiecta: sed sicut purus spiritus. Ad eundem ergo modum perfecta charitas & dilectio est fortis, sicut mors, quia vincit, eijcitque ex corde reliquos omnes affectus & vitiosos quidem, qui à proprio amore carnali & mundano nascuntur, omnino destruit, ac reducit in nihilum: & quamuis in corde fuerint valdè radicati, contra eos præualeat, ut non amplius regnet in anima peccatum vllum graue, nec vitiosus habitus; imò ne leue spontè admittit, sed statim atque apparere incipit prauus motus, destruit illud ac intercipit, ne culpa renire scat. Quod si tales affectus sint naturales & humani, qualis est naturalis amor parentum, & fratrum; sanitatis & vitæ propriæ, alijque similes; non eos destruit omnino charitas, sed ita separat, & abstrahit à carne & sanguine, ut occidens in eis quod carnem sapit & sensum; viuere permittat quod in eis est honestum & spirituale: ut affectus quidem viuant, non tamen iam tanquam carnale;

DUX SPIRITUS
P. DE PONTE

males, sed tanquā spirituales; indrētes nimirū
 rationem spiritualiū ab ipsa charitate, ita vt, si
 amet sanitatem aut morbū timeat; si parentes
 diligit, ac de prosperitate eorū lætetur; triste-
 tur verò de aduersitate, non id fiat, solo titulo
 carnis & sanguinis, sed titulo amoris Dei, in
 quo & per quē diligit, quod Deus vult oditque
 quod illi non placet. Talis fuit eminenter a-
 mor Iesu Christi crucifixi; qui, vt hominibus
 beneficeret, reliquos oēs amores & affectus
 superauit, non vitiosos, qui nunquā vixerunt
 nec aditum in cor eius habuerunt. quamuis, n.
 grauissimis iniurijs afficeretur, nec minimum
 tamen vnquā adfuit iræ, aut impatientiæ indi-
 cium propter illas: sed naturales omnes affe-
 ctus vicit, timoris & tristitiæ, & amoris vitæ
 propriæ contra quos nocte suæ passionis lu-
 ctant, dixit patri suo: *non mea voluntas sed
 tua fiat.* & ita generoso quodā corde ad ipsam
 mortem se obtulit nisi, n. ipse se obtulisset, nec
 totus mundus nec infernus potens fuisset, ad i-
 psum morti subiiciendum. O dilectio sicut
 mors fortis: si fortitudine tua contra Deum
 præualuisti, quāto magis contra homines
 præualebis? O anima mea, si amor Christum
 posuit in cruce, an ne multū erit, si te in altera
 ponat? obfigna te signaculo Iesu Christi cru-
 cifixi, & mortui, vt cruci affixa viuas & ipse
 amore mundo sis mortua.

*Dura sicut
 infernus e-
 mulatio,
 + proprie-
 tas amoris.*

Vtcrius tamen amoris victoria progreditur
 cuius zelus & *emulatio* dura est tanq̄ sepulcrū
 aut *infernus*. in qua similitudine alia quædam
 dile-

DUX SPIRITUS
P. DE PONTE

a Gen. 3. 19.

lectionis proprietates valde eminentissimas
ur. Nam sepulcrum & infernus sunt duo ho-
tes post mortem duriores & crudeliores. Se-
pulcrum enim est durissimum contra corpus,
quod omnibus quæ habebat spoliat, comedite-
que ac destruit exiguum illud residuum, quod
nors illi reliquerat: conuertit enim carnes,
ossas venas, & arterias in puluerem, totamque
eius fabricam dissoluit, relictis ossibus omnibus
spoliatis ac siccis; exequendo seuerissimam peni-
tentiam in Adamum prolatam, qua dixit Deus
a puluis es & in puluerem reuerteris. Infernus
verò crudelissimus est in animam, ad ipsum des-
cendentem; horridis que castigat tormenta
culpam, quam illa secum affert. vterque au-
tem hostis durus adedò ac pertinax est in præda
retinenda, vt eam ante integram vltionem sum-
ptam non deserat. In hunc itaq; modum diu-
nus amor durus est in eum ipsum, quem amat,
crudeliter quidem sed suaviter, & absque vio-
lencia. Non enim contentus est, quod in eo
occiderit internas omnes affectiones inordi-
natas: sed vltius pergit ad perfectionem, so-
lians illum rebus omnibus externis, quas pos-
sidebat: ita vt ipse parentes deserat, amicos, &
notos, exeat que ex mundo, & seipsum in re-
ligione sepeliat, aut in aliquo terræ angulo
quo soli Deo viuat, & de seipso vindictam sumat
ob peccata præterita; seueram propter illa peni-
tentiam amplectens; seipsum ad puluerem
vsque demittens; seque offerens, si opus erit, ad
subeundos inferni dolores & cruciat, vt Deus
suo

quo placere possit, & vt his omnibus dilectum suum Iesum imiteretur: cuius zelus fuit ipsi durus, sicut sepulcrum & infernus, iuxta illud b Davidis in eius persona: *zelus domus tua cō-*
edit me. fortunas enim omnes, honorem, omniaque vitæ solatia comedit, & consumpsit donec illum reliquit in cruce nudum, infamem, & mortuum; ac postea corpus eius proiecit in sepulcrum; animam verò in infernum aut limbum, licet non in pœnam, sed vt hanc etiam humiliationem subiret, ad eos, qui in ea captiuitate tenebantur, eripiendos, cum prius seuerissimam in seipso vindictâ sumpsisset de omnibus, quæ homines, ob sua peccata, merebantur, pro quorum amore ad omnes hos labores sese obtulerat. O si quis mihi daret, vt anima mea felici hac amoris morte moreretur; & in amabile eius sepulchrum ingressa, ibi clauderetur, & signaculo dilecti sui obsignaretur? O dilecte cordis mei, *emoriatur anima mea non quocunque modo morte iustorum, sed morte illius, qui est iustus iustorum; & nouissima mea nouissimis eius sint similia: vt dixit a mea sepulta sit & abscondita cum Christo in te Deo meo in æternum.*

b Psal. 68. 10.

c Num. 23. 10

d Colof. 3. 3.

S. 4.

*De fortitudine in agendo & patiendō
quam efficit amor,*

VT autem appareat, mortem & sepulturam, quam adfert diuinus amor, dirigi ad vitam aliam nobiliorem, addit Spi-

Quinta proprietatis amoris.

Dux spirit. Tract. 11.

Yy

ritus

Lampades
eius lampades
des ignis atq;
flammarum.

ritus S. quod eius lampades sint lampades ignis
atque flammarum, eod quod semper diuinus hic
amor resplendeat præstantissimis & heroicis
operibus, valdeque accensis affectibus, qui non
hærent in terra, sicut prunæ; sed flammarum
instar in altum ascendunt, trahentes post se
spiritum in cælum, vbi est eius dilectus, cui cupit
esse perpetuò amore coniunctus. Et valde
propriè comparatur igni, & flammis lampadibus,
quæ suis proprijs expensis ardent. & splendens
consumentes oleum, & lychnû, quibus ignis
ipse fouetur, vt sic intelligatur ipsius amoris
excellencia, qui non dubitat amittere & consumi
quicquid habet, quo lucere & ardere
possit insignibus operibus, in obsequio sui dilecti:
qui in cruce tanquam lampas arsit, emittens
flammas immensi splendoris & ardoris, quæ
accendere & inflammare possunt frigidum
cor nostrum. Si enim a *esurie: rem inimicum cibare*
(vt Sap. ait) est prunas congregare super caput
eius, ad eius animi duritiem emolliendam,
sibiq; reconciliandam. Quid faciet: si pro eodem
honor, fortunæ, & vita ipsa exponantur, quod
ille ab æterna morte liberetur? Quid autem
est Christus cruci affixus, nisi vas prunarium
tot prunis plenum; quot sunt ea, quæ patitur,
& bona, quæ nobis largitur, & mala à quibus
nos liberat; quæ omnia ipse Christus congregat
super capita nostra, vt tot beneficijs corda
nostra emolliat, & amoris flammis incendat,
vt tantoperè nos amantem redamemus.
O Saluator dulcissime, qui ex prunario crucis cla-

a Proa. 25:22

DUX SPIRITUS
P. DE PONTE

cus clamas: *hinc ignem veni mittere in terram, &* **b Luc. 12. 49**
quid volo nisi ut accendatur? proijce in terram cordis mei aliquam ex his prunis, ut amoris tui ignem concipiat; flammamque in altum tollat eò meum spiritum transferendo, ubi tuus est: faciendoque per amorem, ex vtroque vnum.

Nec sine mysterio comparat Spiritus S. dilectionem *morti sepulcro inferno, & igni*, quibus proprium est esse *insaturabilia, nec unquam dicere: sufficit.* Tale enim est diuini amoris ingenium, ut licet multa pro suo dilecto faciat & patiat: nunquam tamen fatietur, aut dicat, *sufficit.* Semper enim crescere desiderat; ascendere & in omnibus proficere. Si moritur per mortificationem, magis adhuc desiderat mori; si sepelitur per humilitatem, amplius desiderat sepeliri; si seipsum cruciat ob sua peccata, ut de illis vlciscatur, desiderat amplius vlcisci; si ardet splendetque insignibus operibus, multò amplius ardere desiderat, & lucere: & quantumuis altè ascendat, non requiescet, donec in æternitate ipsi dilecto suo coniungatur.

VERVM multò adhuc amplius eminet diuini amoris excellentia cùm dicit Spiritus S. *quod aqua multa non potuerint ignem charitatis, nec si imina illam obruere:* ad significandam adè esse inuictam eius patientiam & constantiam, ut nulli labores aut molestiæ internæ & externæ ipsam chari-

Sexta proprietas amoris.
c Prou 30. 25

Richar. tract de charitat. vulnerat.

Septima proprietas.
Aqua multa non potuerunt extinguere charitatem.

tatem extinguere valeant, siue descendant e
 coelo instar pluuiarū; siue e terra veniant in-
 star fluminum. Nam etiamsi plurima sint & co-
 piofa, sunt tamen instar guttarum in focum
 missarum, quæ multò amplius eā accendunt:
 adedò vt ampliores edat splendorēs in medijs
 maioribus calamitatibus; & maiores deside-
 ret calamitates, vt adhuc magis splendeat. Sed
 quod vehementer desideret ad altiorē perfe-
 ctionem peruenire, quæ consistit in d*ivina* pro-
 amicis sub ponenda. Talis fuit charitas Christi
 nostri Seruatoris, quæ etsi fuit impugnata ab
 aquis immensis, non dulcibus sed amarissimis,
 de quibus Psalmista e*intraverunt aqua* vasa
 animam meam, infixus sum in limo profundi, ve-
 ni in altitudinem maris & tempestas suis flu-
 ctibus demersit me, & cooperuit: non tamen
 submersit, nec eius amorem imminuit, sed pot-
 tius in feruore tot tribulationum accensissi-
 mos emisit splendorēs. circumdederunt eum
 hostium exercitus (quos ob feritatem modò
 vitulos, modò pingues tauros, canes, vnicor-
 nes & leones appellat) qui quinquies præcipue
 in quinque locis illum inuaserunt, in hortor-
 domo Caiphæ, in palatio Herodis, in prætorio
 Pilati, & in monte Caluario: in quibus omnib.
 perstitit inuicta eius charitas, benefaciendo
 ijs, qui ipsi faciebant malè: ita vt in ipsa etiam
 cruce pro suis persecutoribus exorauerit, ex-
 cusando illorum peccata, & vitam suam offe-
 rendo, vt eos ab eis liberaret. quod est summus
 amoris. vt enim dixit Apost. g*ix* pro iusto, &

d Ioan. 15. 13

e Psal. 68. 1.

e Psal. 22. 13. 17.
22.

g Rom. 5. 7.

DUX SPIRITUS
P. DE PONTE

eo quod iustum est, & obligatorium, quis audeat mori: commendat autem charitatem suam Christus, quoniam cum adhuc peccatores essemus, pro nobis mortuus est: quam charitatem nec nulla aqua nostrorum peccatorum nec flumina grauissimorum tormentorum obruere aut immuere poterunt. quo facto prouocat nos ad ipsum alia charitate insuperabili, qualis fuit ipsius, amandum, ita vt quemadmodum nulli labores eius charitatem extinguere poterunt: sic nec possint nostram, iuxta illud quo Apost. de vtraque dixit: *h Quis nos separabit a charitate Christi? tribulatio? an angustia? an fames? an nuditas? an periculum? an persecutio? an gladius? In his omnibus superamus propter eum, qui dilexit nos. Certus sum enim, quia neque mors, neque vita, neque Angeli, neque Principatus, neque virtutes, neque instantia, neque futura, neque fortitudo, neque altitudo, neque profundum, neque creatura alia nos poterit separare a charitate Dei, qua est in Christo Iesu D. N. Quia neque nos poterunt separare a charitate ipsius erga nos, neque nos ab ea, quam erga illum habemus: illius enim est inuincibilis, eiusque virtute & nostra erit inuincibilis. O fortissime Redemptor, diligam te ego, sicut tu me diligis; vt charitas mea insaturabilis sit & inuincibilis, sicut fuit tua; coniunge amorem meum tuo, & i cuiusuis manus pugnet contra me: si enim posueris me iuxta te, tecumque vniueris, etiam si impugner, non expugnabor, nec succumbam.*

h Rom. 8. 35.

i Job. 17. 3.

§. 5.

De amoris liberalitate.

Octava pro-
prietas.

SED omnes superiores proprietates amoris, hæc ultima perficit, cum dicitur *si dederit homo omnem substantiam domus sue pro dilectione, quasi nihil despiciet eam*: in quibus verbis ostenditur, quanti charitas sit æstimanda, quantaque esse debeat amantis liberalitas, ut eam illæsam conseruet, quam in tribus rebus manifestat.

Prima est, quod dilectionis causa det quicquid habeat, nihil sibi reseruans.

Secunda adhuc perfectior, quod cum tota det, etiamsi illud sit re ipsa multum, ipsi tamen videtur parum: & quicquid det, quasi nihil despiciet.

Tertia adhuc perfectior, quod non solum parum se dare existimet, etiamsi det multum: sed quod det, etiamsi existimet, se parui faciedum, & stultum iudicandum propterea quod dederit. Distinctius hoc declarat LXX. Interpretum versio, quæ habet: *si dederit homo omnem v. t. a. suam in dilectione, despectioe despicient eum*. Qui. n. nescit, quid sit amare, stultitiam iudicat, cum videt, quæ facit, qui multum diligit: illumque propter ea despicit & contemnit. Quæ tria eluxerunt eminenter in Iesu

Psalm. 86.
Homo natus
est in ea.

1 Psalm. 11. 7

Christo crucifixo, de quo per excellentiam dictum est: *si dederit homo*. Nam et si verum sit, propter amorem talia illum fecisse, ut dixerit de se: *a ego sum vermis & non homo, appro-*

brum

DUX SPIRITUS
P. DE PONTE

brum hominum & abiectio plebis. Sed adhuc in hoc ipso ostendit, se excellentissimum esse hominem, qui sua omnia dirigeret summa hominis ratione ac discretione, licet non puri hominis, sed simul hominis & Dei, de quo ait Apost. b. quoniam propter nos egenus factus est, **b. 2. Cor. 8. 9.** cum esset diues: & ob amorem, quem erga nos habuit, omnibus renunciauit, quæ habebat; etiam in ipsa cruce vestimenta reliquit, quibus operiebatur; & nutrimentum, quo se aliebat; ac denique totam vitam, ex quo natus est, donec expirauit, expendit in dilectione, & in amoris operibus, faciens stupenda, poenasque grauissimas sustinens, in eorum commodum, quos diligebat: pro quibus propriam etiam vitam dedit. Neque his contentus, propter eandem dilectionem dedit nobis omnem substantiam domus suæ, corpus scilicet & sanguinem suum, in cibum & potum, vt mox videbimus. Et quamuis aded fuerit magnum, quod fecit, & nostri gratia perpeffus est, existimauit tamen se nihil facere: quia multò plura facere desiderabat. ad magnitudinem enim amoris sui aded insaturabilis, parum erat, quod mille vitas daret, milleq; annorù tormenta, & laborum genera, si nostræ reparationi necesse fuisset, subiret: Ad hoc aut totù sese obtulit, sciens, se propterea contèndum, & pro stulto habendù: siquidē c. **Christus crucifixus Iudæis fuit scādalum, gentibus autem stultitia.** **e. 1. Cor. 1. 23.** vt potè qui non assequeretur neq; intelligeret amorē, à quo p. celsit, vt se ad talem mortē offerret cū omnib.

inventionibus, quæ in illa fuerunt. Omnes enim fuerunt à charitate, cum altissima sapientia, ac discretione: cuius exemplo fideles, qui oculos habent, ad has amoris inventiones cognoscendas, resumentes spiritum tanto huius Domini amore accenduntur, vt liberalissimè dant quicquid habent, quò charitatem conlequantur, eamque in suo corde conferuent. Hic est d. *thesaurus absconditus in agro* Euangelij, pro quo *vendit homo vniuersa quæ habet, vt illud emat*; est item *preciosa illa margarita* pro qua *vendit homo omnia quæ habet, vt illam emat*. Propter hanc deserunt Religiosi omnem substantiam domus suæ, renunciant hereditatibus, & possessionibus suis: propter hanc contemnentes Martyres propriam vitam, crudeli morti se offerunt, vt eam conferuent: in hac totam suam vitam exponunt electi, qui vivere cupiunt, vt plus liceat amare, & postquam dederunt, quicquid habebant; & fecerunt quicquid potuerunt: id totum illis videtur parum: quia e *in comparatione ad charitatem, aurum videtur esse sicut arena, & argentum sicut lutum*: & omnes mundi thesauri, tanquam nihil sunt in conspectu illius. Et propter hoc quamuis sciant propter hoc se contemnendos, nihili id ducunt, s. *maiores diuitias estimant et thesauro Aegyptiorum, improprium Christi*, & summam prudentiam existimant, quam mundus iudicat stultitiam, id, quod suo tempore manifestabitur iuxta illud quod Iob dixit: *deridetur iusti simplicitas, lampas contempta*

1 Matth. 13.
44. 46.

Sap. 7. 9.

1 Heb. 12. 26.

3 Iob. 12. 4.

DUX SPIRITUS
S. DE PONTE

apud cogitationes diuitum, quæ tamen parata
 est manifestari ad tempus statutum. Lampas ig-
 nis (vt diximus) charitas est iustorum contem-
 pta tamen è diuitibus huius sæculi: quia nec
 lucet, nec ardet iuxta eorum opinionem: sed
 quando constitutum à Deo tempus aduenerit,
 is manifestabit eius splendor: & omnes ad-
 uertent, quam fuerint eius opera cordata, &
 inuentiones prudentes; tunc, vt Sapiens ait i-
 psimet homines mundani, rei veritate conui-
 di, dicent: *h nos insensati vitam illorū aestima-*
bamus insaniam, & sinem illorū sine honore: sed
 iam deceptio nostra est reiecta. *cōputati enim*
sūt inter filios Dei, & inter Sāctos fors illorū est.

h Sap. 5. 4.

LAMPAS etiam contempta fuit Christus
 D.N. cum esset coram Caipha, & Principibus
 Sacerdotū, qui tamen, dum ab ipsis cōtemne-
 retur, valde libere dixit: *i Amodo videbitis filiū*
hominis sedentem à dextris virtutis Dei, & ve-
nientem in nubibus cœli cum maiestate magna,
 manifestantem diuinitatis & maiestatis suæ:
 splendorum qui tunc erant suis hostibus occul-
 ti, licet amicis fuerint semper manifesti. nam
 in crucis candelabro aded ipse eminenter ar-
 dit, & resplendit, vt fuerit à multis cognitus;
 & filius Dei viui, & Rex paradisi proclamatus,
 vt statim cœperit implere quod prædixerat:
Ek ego si exaltatus fuero à terra, omnia traham
ad me ipsum; exaltando illa ab ipsa terra, vt ibi
 sint, vbi ego sum. O ignis infiniti amoris, qui
 omnia trahis ad te, vt ea transformes in te,
 per amorem & imitationem? Tu trahis ad te

i Mat. 26. 64

Eccl. 12. 32

eorum memoriam, ut semper de te cogitent, intellectum, ut tibi credant, teque cognoscant, voluntatem, ut te diligant; potentias & sensus eorum, ut tibi pareant, corpus & animam, ut in tuo seruitio occupentur; eorum fortunas, honorem, delicias, salutem, & vitam, ut sint tue gloriæ instrumenta. Sed quid mirum, si omnia eorum ad te trahas, siquidem eadem omnia te inueniunt? trahere me, Domine, ad te, ut amem te, sicut me amas; transforma Spiritum meum in tuum qualem tu habes in ista cruce. sit vna virtusque crux, ut tecum sim confixus ei, amoris celestis tanta firmitate, ut nec vitæ prosperitates, nec mortis amaritudines à cruce me separant, donec per eam me tibi coniungas in gloria æternam.

CAPVT XV.

*DE AMABILI IESU CHRISTI
cognitione, qua est sanctissimo altissimo
Sacramento: ac de septem stupendis rebus,
quas in se includit cum admirandis vir-
tutibus, ut exemplis perfectionis, ad eum
dem cognoscendum perpendendis
ac meditandis.*

XIIS medijs, quæ in hoc exilio habemus, ad discendam & affectuendam eminenter beneuolam & unitiuam Dei Domini nostri, eiusque filij Iesu Christi cognitionem altissimam.

DUX SPIRITUS
P. DE PONTE